

Bier, koffie, thee, chocolademelk

Thuisapparaat stuwt omzet

Tekst: Norbert van der Werff | Foto's: Nestlé, Senseo, Philips, Heineken, Coffeeduck, Grolsch, FrieslandCampina, NexPod

Een goede naam is er nog niet voor door voedingsmiddelenproducenten verkochte apparaten waarmee consumenten thuis drankjes kunnen bereiden met behulp van door diezelfde fabrikanten gemaakte producten.

We doelen op de BeerTender, de Senseo en fiebonen en de Special T-machine met theecap- evenals civiele processen tegen navolgers. Maar

binnenkort de Senseo Sarista met hele kof- sules van Nestlé. Klantentrouw gegarandeerd, het succes is niet altijd gegarandeerd.

De nieuwe Senseo Sarista van Philips en D.E Masterblenders 1753 met de 'funnels'.

Een beetje trendgevoelige consument heeft er al heel wat voorbij zien komen. Een flink deel van het aanrecht dan wel de koelkast werd of wordt in beslag

ren ver- kocht. Douwe

Egberts geeft met de koffiepads meerwaarde

aan de koffie en kan er dus een veel betere marge op maken. Aangezien er in die jaren nog geen concurrentie was in de productie van de pads, was de omzet enorm. Eind augustus 2006 kwam een einde aan het monopolie toen het Europees Octrooibureau (EPO) het octrooi ongeldig verklaarde. Andere bedrijven konden daarvoor ook pads voor de Senseo op de markt brengen. Dat is ook op grote schaal gebeurd tot aan huismerkpads van de Hema en de Blokker toe. Als een soort koekoekseieren die de pads van de betrokken voedingsmid- delenfabrikant uit het apparaat moesten verdrijven. Door de concurrentie ging ook de prijs van de pads omlaag.

Chocomel

Friesland Foods lifte mee op het succes van de Senseo met een innovatief koekoeksei. In de herfst van 2007 kwam Chocomel Hot op de markt dat te bereiden is in de

'Class action' tegen Kraft en Starbucks

Kraft Foods en Starbucks zijn dit voorjaar in de VS aangeklaagd omdat ze de samenwerking hebben beëindigd. Volgens een advocatenkantoor heeft Kraft consumenten misleid door te stellen dat ze om Starbucks koffie te kunnen bereiden een Tassimo moeten kopen, terwijl het bedrijf wist dat dat niet zo zou blijven. "Erger nog, Kraft wist dat de capsules van Starbucks binnen afzienbare tijd verkrijgbaar zouden worden voor de Keurig, de concurrent van het systeem van Tassimo." De timing van de aankondiging was opmerkelijk want kort daarvoor zag Kraft zich genoodzaakt zowel 1,7 miljoen Tassimo koffieapparaten als een deel van de capsules (de zogenoemde T-Discs) van de merken Maxwell House, Gevalia en Nabob in de VS en Canada terug te roepen nadat consumenten brandwonden hadden opgelopen. Er waren 140 gevallen gemeld waarbij hete koffie of thee, dan wel de koffiedrap of theebladen in het rond was gespoten.

genomen door een Senseo, Puc, Nespresso- apparaat, Nescafé Dolce Gusto, BeerTender, PerfectDraft, Cheersch thuishap of een ander apparaat. Was de broodbakmachine, die in de jaren negentig kortstondig populair was, nog niet gekoppeld aan een bepaald merk broodbakmix, voor de apparaten die daarop volgden was dat wel het geval. Laten we ze daarom havveps noemen, huishoudelijke apparaten voor verkoop éigen producten. De meest succesvolle havvep is de Senseo. De Senseo gold als een radicale innovatie. Het apparaat werd gezamenlijk ontwikkeld door Philips en Douwe Egberts - hoewel later bekend werd dat DE de drijvende kracht was - en in 2001 op de markt gebracht. Volgens Wikipedia werden in de eerste vier jaar wereldwijd 15 miljoen exempla-

Het nieuwe Special-T apparaat en de bijbehorende capsules.

Senseo. Niet met een pad, maar met een cupje, dat in een speciale cuphouder gedaan moet worden. De zuivelaar won er de Sial d'Or mee. Er was echter ook kritiek op het product. Pads en padhouders bleken vaak niet verkrijgbaar en de padhouder paste niet op alle types Senseo. Bovendien werd de chocolademelk in veel gevallen waterig. Senseo zelf volgde een jaar later met warme chocolademelk. Medio oktober 2008 lag Senseo Hot Choco in de winkel. Volgens Douwe Egberts werden er binnen twee weken 400.000 verkocht.

Puc

De Senseo kreeg in het najaar van 2007 navolging in de vorm van de Puc van Ahold Coffee Company. De Puc, of zoals het officieel heette puC, had een apart reservoir voor melk. Vrijwel direct waren de puC apparaten uitverkocht. Door een verkeerde inschatting over de vraag, beweerde AH, maar boze tongen spreken van het bewust creëren van schaarste als marketingtruc. Uit een peiling op evmi.nl bleek destijds dat de sector twijfelde aan het succes van de Puc. Zestig procent van de stemmers op de poll meende dat consumenten aan één koffiepadapparaat genoeg hebben. Consumenten die in een dergelijk apparaat geïnteresseerd waren, hadden immers al een Senseo. Die inschatting bleek juist want in augustus 2009 werd de stekker eruit getrokken. Het onderscheidende voordeel van de Puc

boven de Senseo was toen al verdwenen door de introductie in 2008 van de Senseo Latte Select koffiezetter, die koffiespecialiteiten met verse melk bereidt. In dat jaar kwam er bovendien nog een havvep bij, de Nescafé Dolce Gusto van Nestlé, een door Krups ontwikkelde machine, die eerder al in Groot-Brittannië en Duitsland was geïntroduceerd. De Dolce Gusto maakt gebruik van plastic cups en kan ook cups met melk opschuimen tot cappuccino of latte macchiato. Daarmee had Nestlé twee systemen naast elkaar, want het Nespresso-systeem bestond in de jaren tachtig al, ook al worden de machines pas sinds 2000 vermarkt onder het merk Nespresso. De Nespresso is een verhaal apart. Met de Nespresso-club, Nespresso-boutiques en niet in de laatste plaats de commercials met George Clooney staat de beleving centraal. Nespresso is een premium

Recyclen capsules

De concurrentie richt zich ook op milieuaspecten. Alle koffieproducenten leveren gecertificeerde duurzame koffie, dus daar kunnen bedrijven zich niet goed mee onderscheiden. Naar verluidt zijn de plastic cups van Douwe Egberts voor het Nespresso-apparaat milieuvriendelijker dan die van Nespresso zelf, maar daar staat tegenover dat Nespresso de gebruikte cups inzamelt en recyclet.

De Nespresso-capsules worden door Sortiva Oost in Lichtenvoorde gescheiden van de koffie in een installatie die speciaal ontworpen en gebouwd is voor het recyclen van Nespresso capsules. De installatie werkt op biogas en groene stroom. Het gerecupereerde aluminium wordt vervolgens gebruikt om nieuwe aluminium producten van te maken. De koffie wordt verwerkt tot biobrandstof. Consumenten kunnen de capsules in een speciale recycling bag inleveren bij zo'n 2500 punten in Nederland of bij aflevering van een nieuwe bestelling Nespresso koffie meegeven aan de bezorger van PostNL Pakket-service.

De Beer Tender van Heineken.

product. Het verhoudt zich tot Senseo als een goed glas wijn tot een koud pilsje.

Special T-machine

De komende periode worden er in Nederland twee en wellicht zelfs drie nieuwe havveps geïntroduceerd. Eén daarvan is de Special T-machine van Nestlé met thee-capsules die vanaf 25 oktober in Nederland verkocht wordt en de komende periode ook in Duitsland, België, Luxemburg en Oostenrijk wordt geïntroduceerd. In 2010 gebeurde dat al in Frankrijk en Zwitserland. Er zijn theecapsules verkrijgbaar in 25 premium smaken. De thee is volgens Nestlé afkomstig van de beste theeplantages in de wereld. De machine kost bij de introductie 89 euro, inclusief twee kopjes en veertig capsules. De andere nieuwe havveps richten zich op koffie. Het is echter nog niet duidelijk of Starbucks de eigen koffiemachine Verismo ook in Nederland op de markt gaat brengen. Dit voorjaar werd de lancering eind dit jaar bekendgemaakt in de VS en Canada en het is de bedoeling dat ook andere markten volgen. Het koffiezetapparaat zet per keer één kopje koffie.

Anders ligt dat bij de Senseo Sarista, die net als de Special-T in oktober wordt geïntro-

duceerd. De Senseo Sarista is een nieuw koffiezetstelsel dat geen pads meer heeft, maar hele bonen maalt. Naar verluidt zitten die bonen in bean-funnels, voorverpakte, afneembare reservoirs met bonen voor zo'n twintig koppen. Er kan dus een enkel kopje, maar ook een hele pot koffie mee worden gezet. Vakblad Distrifood berichtte in juli dat Douwe Egberts het nieuwe ontwerp heeft voorzien van een flink aantal patenten, zodat concurrenten het niet kunnen kopiëren.

Processen

Bij havveps worden bedrijven getriggerd om zo snel mogelijk iets te bedenken om een graantje mee te pikken. Zo bracht Ethical Coffee, het bedrijf van voormalig Nespresso-topman Jean-Paul Gaillard, cups voor Nespresso op de markt en kwamen er plastic cups met afsluitbaar deksel, de Nex-Pods, voor het Nespresso-apparaat die niet alleen konden worden gevuld met gemalen koffie maar ook met thee. Het Nederlandse bedrijf Coffeeduck maakt behalve her-vulbare cups voor de Nespresso, ook her-vulbare pads voor de Senseo. Coffeeduck claimt zelfs met de Senseo een sterke espresso te kunnen zetten. Nestlé won in juni het hoger beroep tegen de Zwitserse retail-

ler Dennen over de verkoop van de Nex-Pod, nadat de rechtbank in maart de supermarktketen nog in het gelijk had gesteld. Processen bij het Europees Octrooibureau lopen nog. In april werd wel al bepaald dat het patent van Nespresso op koffiecapsules van kracht blijft. De rechter in Duitsland kwam afgelopen augustus echter tot een ander oordeel. De rechter meende dat de koper van de Nespresso-machine het recht koopt om de machine te gebruiken, dus is geen sprake van patentovertreding als die klant capsules van andere producenten wil gebruiken.

Het proces in Duitsland richtte zich tegen onder andere Ethical Coffee, maar er lopen ook procedures tegen Douwe Egberts, dat een koekoeksei legde in de vorm van de l'Or Espresso capsules voor het Nespresso-apparaat. In 2010 werden die eerst gelanceerd in Frankrijk en daarna ook in Nederland. Ze werden in Nederland eerst alleen via de Douwe Egbertswinkels verkocht, maar daarna ook online en vervolgens ook in de supermarkt. Processen lijken bij havveps te horen. Aldi moest in 2009 op last van de voorzieningenrechter in Arnhem zelfs de verkoop van een elektronische zeepdispenser stopzetten omdat die te veel op de Senseo leek...

Thuistaps

Ook de havveps voor gekoeld bier, de thuistapsystemen, zijn niet gevrijwaard gebleven van processen. Heineken en Philips werkten tot 2002 aan een thuistapsysteem, toen Philips uit het project stapte. Heineken ging met Krups in zee wat in het voorjaar van 2004 leidde tot de BeerTender, een tapsysteem voor Heineken-vaatjes. Daar kwamen andere, aan Heineken gelieerde merken bij, maar er gingen ook weer bieren af. Nu zijn naast Heineken vaatjes Amstel en Brand verkrijgbaar. In 2005 werd concurrent PerfectDraft gelanceerd, eerst in België en Luxemburg, maar later ook in Nederland. De PerfectDraft was tot stand gekomen door de

Drie thuistapsystemen: het Amstel Tapje voor eenmalig gebruik, de Cheersch van Grolsch en de PerfectDraft van Philips en InBev.

samenwerking van brouwer InBev met Philips, dat eerder nog samenwerkte met Heineken. Deze klaagde daarop InBev en Philips aan omdat ze enkele patenten zouden hebben geschonden. In januari 2007 maakten de partijen echter bekend de geschillen in de minne te hebben geschikt.

In tegenstelling tot de BeerTender, die uitsluitend voor bieren van het Heineken-concern was, konden bij de PerfectDraft ook andere brouwerijen dan InBev zich aansluiten. Geen koekoekseieren dus van Grolsch en Bavaria, maar een samenwerkingsverband. Het omgekeerde deed zich bij de thuishaps wel voor: de Wuderbar Cooler was een apparaat met verschillende adapters waardoor bier uit vaatjes van de diverse biermerken kon worden getapt. Geen koekoeksei, maar meer een draagmoeder dus.

Cheersch

Grolsch kwam in mei 2008 met een eigen thuishapsysteem, de Cheersch, bedoeld voor tweeliterflessen Grolsch-bier. De Cheersch hoefde niet op het aanrecht te staan, maar paste in de deur van de koelkast. Grolsch stopte echter drie jaar later met de Cheersch omdat de verwachte groei uitbleef. Grolsch stelde toen door te gaan met de vaatjes voor de PerfectDraft, maar afgelopen maand werd bekend dat Grolsch en Bavaria daar nog dit jaar mee stoppen omdat de verkoop tegenvalt. Kennelijk is de aantrekkingskracht van

de bier-havvep gedaald. Bovendien zijn er sinds vorig jaar wegwerptapjes op de markt zoals Amstel Tapje Thuis en het Heineken Tapje. Dit PET-wegwerptapje is een alternatief voor het krat bier terwijl de BeerTender bedoeld is voor consumenten die regelmatig zelf een biertje willen tappen.

Het lijkt er dus op dat de havveps voor bier over hun hoogtepunt heen zijn, maar dat apparaten voor koffie en thee nog bezig zijn aan een opmars. Het is dus een kwestie van tijd voordat nieuwe koekoekseieren worden gelegd: bonenreservoirs voor de Sarista of theecapsules voor de T-special. Of wie weet misschien wel theereservoirs voor de Sarista en koffiebonen voor de T-special? ■

Drie koekoekseieren voor de Senseo onder elkaar: de Chocomel Hot, de CoffeeDuck en de navulbare NexPod.

BabyNes voor bereiden babyvoeding

Naast de Nespresso, de Nestlé Dolce Gusto en de Special T is er nog een havvep van Nestlé op de markt, de BabyNes voor het bereiden van capsules babyvoeding. De babyvoeding is verkrijgbaar in zes elkaar opvolgende formules en is bedoeld voor jonge kinderen tot drie jaar. Met één druk op de knop bereidt het apparaat de voeding in de juiste dosering en temperatuur, stelt Nestlé. De capsule bevat een microbiologisch filter om bacteriën uit het water te filteren. De bereiding vindt plaats in de gesloten capsule wat betekent dat er geen contact is met de machine voor het product de fles in gaat. De BabyNes werd vorig jaar mei geïntroduceerd in Zwitserland en is sinds afgelopen maand ook in Frankrijk verkrijgbaar. Voor zover bekend zijn er nog geen andere fabrikanten die capsules voor de BabyNes produceren.

